

Datum: 23. 12. 2025

**TRGOVINSKA
ZBORNICA SLOVENIJE®**
Slovenian Chamber of Commerce

SPOROČILO ZA JAVNOST TZS

Dunajska cesta 167, SI-1000 Ljubljana
t: +386 1 58 98 212, +386 1 58 98 213
e: info@tzslo.si, www.tzslo.si

Matična številka: 2246473000
ID številka za DDV: SI67994598
Številka TRR: SI56 0400 0027 8921 404

OHRANITEV MALIH LOKALNIH IN ZADRUŽNIH PRODAJALN NA PODEŽELJU MORA POSTATI CILJ SKLADNEGA REGIONALNEGA RAZVOJA SLOVENIJE

Vlada RS je na svoji včerajšnji seji sprejela predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (v nadaljevanju: predlog zakona). Na Trgovinski zbornici Slovenije zato vlado ponovno pozivamo, da se v predvideno Strategijo skladnega regionalnega razvoja Slovenije do leta 2050, ki bo po besedah pristojnega ministra na vladi dokončno sprejeta do konca januarja 2026, vključi ustrezne pravne podlage za oblikovanje rešitev in spodbud za ohranjanje prodajaln na podežlju in v odročnejših krajih. Žal tem našim pobudam pri oblikovanju tega predloga zakona vlada do sedaj ni prisluhnila.

Na **Trgovinski zbornici Slovenije** smo skupaj s svojo **Sekcijo TZS malih trgovcev in zadrug** v zadnjih dveh letih tako ministrstvo, ki je pristojno za regionalni razvoj in kohezijo, kot tudi ministrstvo, ki je pristojno za gospodarstvo, večkrat opozorili na problematiko malih in srednje velikih trgovcev, ki se nanaša na zapiranje prodajaln na podežlju in v odročnejših krajih. Samo na območju Severne Primorske in Obale se je v tem obdobju zaprlo že več kot 50 prodajaln, trend zapiranja pa je pričakovati tudi v prihodnje.

Vsaka dodatna obremenitev, tako stroškovna kot tudi administrativna, male trgovce udari večkratno, kar nenazadnje zmanjšuje tudi njihovo konkurenčnost. Pri tem velja izpostaviti zlasti dvige cen energentov in materialov, rast stroškov dela, izpostavljenost tveganjem zaradi različnih kriz, visoke stroške financiranja pri bankah ter prilagajanje številnim novim predpisom.

Slovenija ima v primerjavi z večino držav Evropske unije majhno površino in kratke razdalje med posameznimi kraji. Prav zato na položaj trgovcev na podežlju in odročnejših krajih močno vplivajo dnevne migracije prebivalcev, ki delajo v mestih oziroma večjih krajih. Ti pogosto opravijo svoje nakupe v večjih nakupovalnih centrih ob poti, zaradi česar v lokalnih prodajalnah kot redni kupci pretežno ostajajo starejši prebivalci ter v manjšem obsegu še kmetje in podjetniki, skupaj s svojimi družinami, ki svojo dejavnost opravljajo v lokalnem okolju.

Poleg dnevnih migracij na položaj trgovcev na podežlju in odročnejših krajih vpliva tudi prepoved obratovanja prodajaln ob nedeljah in praznikih, z izjemo določenih primerov. Prav ta območja ob koncih tedna obiskuje veliko domačih in tujih turistov, predvsem iz sosednjih držav, zaradi krajšega oddiha. Poleg tega na podežlju številni prebivalci nedeljo razumejo kot edini prosti dan v tednu, ki so ga v preteklosti izkoristili tudi za dopoldanski nakup v podeželski prodajalni, saj med tednom zaradi obilice dela za večje nakupe pogosto nimajo časa. Mnogi med njimi pa se soočajo še z dodatno težavo -

pomanjkanjem ustreznega javnega prevoza, ki jim pogosto sploh ni na voljo. Posledično so odvisni od pomoči mlajših sorodnikov.

Dodajamo, da na podeželju ob nedeljah in praznikih potekajo tudi različne prireditve, med njimi sejmi, ki so dobro obiskani, vendar morajo imeti številni trgovci ob takšnih dogodkih zaradi prepovedi obratovanja vrata svojih prodajaln zaprta. Na obmejnem področju to pomeni tudi dodatni odliv kupne moči v sosednje države.

Ohranjanje manjših lokalnih in zadružnih prodajaln prinaša številne pozitivne učinke:

- ohranjanje trga za lokalno pridelane proizvode iz Slovenije, s tem pa pozitiven učinek na slovensko kmetijstvo in samooskrbo;
- zagotavljanje dostopa do prodajaln in s tem osnovnih življenjskih potrebščin za starajoče se prebivalstvo, ki nima na razpolago prevoznih sredstev in se ne poslužuje sodobnih načinov nakupovanja;
- ohranjanje delovnih mest v lokalnem okolju, ki so odvisna od lokalnih trgovcev in zadrug;
- male lokalne prodajalne pomembno dopolnjujejo turistično ponudbo, kjer so še posebej poudarjeni lokalni butični proizvajalci ter lokalne dobrote;
- ohranjanje vitalnosti slovenskega podeželja, kjer so lokalne prodajalne pogosto center vsakodnevnega srečevanja in druženja prebivalcev;
- kratke dobavne verige in manjše onesnaževanje okolja.

Od pristojnih ministrstev in vlade zato pričakujemo posluh in razumevanje za izboljšanje položaja podeželja in odročnejših krajev, v katerih mora biti prav tako zagotovljena nemotena oskrba prebivalstva. Enakomernejšo poseljenost celotne države pa je moč doseči tudi z vzpostavitvijo in delovanjem podeželskih storitvenih centrov, v okviru katerih bodo skupaj z ostalimi storitvenimi dejavnostmi (poštne in bančne storitve...) poslovali tudi trgovci, **navaja predsednica TZS mag. Mariča Lah**. Čimprej je torej potrebno sprejeti ukrepe, lahko tudi po vzoru nekaterih EU držav (npr. Francija na svojem podeželju), ki bodo na podeželju in v odročnejših krajih omogočili obstoj takšnih centrov, posledično pa ohranitev kupne moči na teh problemskih območjih, dostop do osnovnih življenjskih potrebščin za starejše, ki se ne poslužujejo sodobnih načinov nakupovanja, je pa trgovina za njih osrednja točka povezovanja različnih storitvenih dejavnosti ter družbene vključenosti.

TRGOVINSKA ZBORNICA SLOVENIJE